

ՀԱՅԿԱԳԵՐԵՐԷԹ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹ ԻՐԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱՍԼԼԻԳ ՂԱԶԵԹԱ

ՆՈՒՄԲԵՐՈ 345 ՃՈՒՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ

ԻԻԶԻՆՃԻՒ ՍԷՆԷ

17 ՓԵՏՐՎԱՐ 1873

Այսօրը Հաղորդեթ շինարարի հաճութաւ իւր տէֆաւ եանի Սալը, Բէյլէնայի զէ ճումաւ երթեալի կիւնէրի քէպիւր նիւսիւ իւր նէշը օրունաճաղ Ղաղէթանըն Ապօնաթըն Ալէնէփ 6. Ալթըն սալըն 3 պուշուղ զէ իւր սալըն 2 մէճիտիյէ զէ պէհէր նիւսիւսի 40 փարա տըր: Թաղարար իչիւն րօսթա իւնրէթի զամմ օրունոր: Ապօնաթըն թարիխի պէհէր սալըն պիւրիւնտէն եախօտ օն պէչիւտէն իթիպար օրունաճաղ տըր: Ղաղէթսյա տէրճ օրունաճաղ իչիւն կէօնտէրիլէճէք էփրազ զէ մէքիւթիպ Ղալաթատաւ կըմէնի Բիլիւսի սօգաղընտա Ն. 19 իւր մուրաղգամ Այսօրը Հաղորդեթ մարթապատընա իրապ օրունոր: Իւննաթըն պէհէր սալըն իւր տէֆաւ 100 փարա, իքիւնի տէֆաւ 60 փարա տըր: Աւգոն նէշրիպթ իչիւն արընճալ քաղարըն օրունոր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 17 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տարը Շուրայը աստքերի աղաղըն Շիրվանի գատէ ֆաղիլէթըն Ահմէտ խուլուսի էֆէնտի հաղորդեթըն:

Շէհիր Էմանէթի ըհիսի սանիսի սաա. տէթըն Միւհաւ պէյ էֆէնտիյէ ըիւթ. պէյի էփլէյի սընֆը սանիսի թէվէիս պուրընմուշ տուր:

— Զաթը հաղորդեթ Սաարաղամիյէ պաղը իրատաթըն ճէնապը բատիշահիյի թէպլիլ զէ իֆատէ զըմընտա մապէյըն Հիւմայունը միւլիւքեանէ պաշ քեաթիպի ութութէթըն պէյ էֆէնտի հաղորդեթընի էփլէյի կիւն Պապը Ալիյէ կէլմիլէր տիր:

— Իրան Շահը թարաֆընտան խա. ըիւնիյէ միւլթէշարը սաատէթըն Ալէք. սանգըն էֆէնտիյէ Շիր Խուրշիտ նըշանը իրապ օրունմուշ տուր:

— Տէր Սաատէթ Ալէմանեա սէֆի. ըի Մ. Քէյտէլ ճէնապլէրի թարաֆընտան կէչէն սալըն ախշամը վէրիլէն պալօտա, փարիճիյէ նաղըն տէվլէթըն բաշա հաղ. ընթըրի, զէ Գապուլի բաշա զէ Մու. սուրուս բաշա զէ Նուպար բաշալար հաղ. ըաթըն զէ Քեաթիլ պէյ հաղորդեթըն, զէ Ֆրանսա զէ Աւսթրիա սէֆիւրէրի զէ Ս. Լէոնէս հաղըն պուրընմուշար տըր:

— Ասաքիւրը նիւղամիյէյի Շահանէ. տէն իքմալը միւլտաթըն իտէնլէրտէն 1400 նէֆէրի էփլէյի կիւն մէմլէթընի ճանիպլիւնէ կէօնտէրիլի տիր:

— Սաամպօլտան Ֆրանսիայը զաղէթաթը. նա եա. ը տըղընա նաղարէն, ուպուհէթըն տէլէթըն Միւհաւ բաշա հաղորդեթընի

եաղընտա հիյէթըն վիւքէլայա տէխալէթի մէմուշ իմիլ:

— Իրան սէֆարէթի պիւրիւնի Սըր. քեաթիպի Միւրգա Ապաուլա խանա, Բու. սիա իմրէրաթօրու թարաֆընտան Սըր. Սընէլա. նըշանըն իքիւնի ըիւթպէն. տէն պիւր զըթաթըն իթա օրունմուշ տուր:

— Հասըլաթըն Թարապիւա իյանէ ճէ. միյէթընէ սյիւս օլմաղ իւղընէ կէչէն սալըն ախշամը Թարապիւսա Միւսի Զարիֆ. նին հիմայէսի թաշթընտա պիւր պալօ վէ. ըիլմիլ տիր:

— Տուէլը Ղարապիյէյէ գարշու տէվլէ. թըն ալիյէյի մուհաֆաղա իչիւն Ալէմանեա զէ Աւսթրիա զէ Բուսիա տէվլէթընի մի. յանընտա պիւր իթթիֆաղըն ուսուլիւնէ Բը. ընէն Պիւմարը հաղորդեթընի զայէթ իւր մէյալ կէօրիւնտիւլիւ եիւմի տէօրթ շու. պաթ թարիլիլէ Պէրլիւտէն քէչիտէ օրու. նան թէլէկրաֆ մաալիւտէն աղնալընմը տըր:

— Սատըն էսպաղ տէվլէթըն Միւ. հաթ բաշա հաղորդեթընի եէնի պահչտէ քեալիւն հաթթահանէյէ պիւլ թէշրիֆ քեաթ. ֆէսիւնի տէ այըն այըն թալթիֆ պուլու. ըուպ իտարէյի հաթթահանէի տախի մու. յէնէ իթմիլէր տիր:

— Սէքսէն սօգուղ սէնէսիւնի թան. զիմ օրունան պիւլտէսիւնտէ մաարիֆ նէ. շարէթըն ճէլիլէսիւնի մախսուսաթընա հայ. ըն մըգտար աղճէ զամմ օրունտուղու Լա. Թիւրքիտէ կէօրիւլիւ տիր:

— Մէսմուլթընը կէօրէ Բիւ. փէլիւն Շիրվանիք էֆէնտիւն ըիւստէ. թի թախթընտա բէրչէմպէ ախշամը աղ. տը մէճիս օրունուպ սաաթ ալթըյա գա. տար մէսալիւն իւլիլէրիլէ մէշըն օլ. մուշար զէ պիւր ան աղտէմ Գաթօրի. քիք ալէյիւնէ պիւր համաւ տահա իթ.

մէյէ գաթար վէրմիլէր իմիլ:

— Ղալաթատա կէչէն կիւն պիւր իւ. կի ֆապրիգաթը միւհթէրէք օլմուշուտու, մէսմուլթընը կէօրէ ֆապրիգաթը ֆապ. ըիգաթընը զուրթուլմաթը զըմընտա թուլումպաթընա աղճէ վաա իլիլմիլ օլ. տուղընտան շինարար պուլաթընը ինքա իթ. մէմէսի իւղէրիւնէ մէրդումըն տալա իթ. միլլէր, հալ պու քի ֆապրիգաթը սու եէ. ընէն րաղը շարապ տօլտուրուպ պիւլիւն մալիւս զայ իթալիլէր տէյու թուլումպա. ճըլարտան շիքիւլէթ իթմէքտէ իմիլ:

— Սըրպ Ահմէթէսի Մ. Խրիսթի. Թրթաթէյէ կիտիպ Պուլկար Էքզարքըյա միւլաղաթ իթմիլէր տիր:

— Բուսնուգ վաղաաթընը թահքիքէ մէմուր օլման գօմիսիօն Պուլկարընը քեաթֆէյի րուէսալարընը իսթիւթաղ իթմէքտէ իմիլ:

— Հինտիսթանըն ճէնուպ թարաֆը. ընտա չըգան քեանուլի սանի իսթիւտա. սընտա շիտաթընի պիւր հարէքէթըն արղ օլուպ իքի գարիլէտէ պէշ եիւզտէն զի. յատէ ինսան թէլէֆ օլմուշ տուր, զէ պաղը մահալլէրտէ տախի վուղու պուլմուշ իս. տէ թէլէֆաթ զիյատէ օլմամըն տըր:

— Գուպա ճէլիլէսիւնտէ իսթիլալ կիւնտէն կիւնէ թէշտիւս իթալիլիւտէն թէքրարէն աւքէր իգամ օրունմուշ տուր: Ճէլիլէյի մէքքիւրտէն Գաթի. շէհրիւնէ Գանարիւսա տալարընա ուղարայարաղ տէ. նիլ ալթընտան պիւր թէլէկրաֆ խաթթը. նըն թէմսիտի խաւսուտու պուլտան էվ. վէլ թասալուր օլունմաղտա իքէն պու. քէրէ ֆիլիլէ իիւրաճը իչիւն պիւր գու. րանիւս թէշթիլ իթմիլ օլտուղունու Թա. զաղէթաթըն եաղըյօր:

— Վիէննաւա քիւշաւ օլունաճաղ սէրկիւնի պիւնաթընա միւլաթը օլմալ իւղ. ըն Վիէննանըն Նալ Ֆրէյ Բրէ (Մէմուշ)

Իթալիա զազէթաւ պիւտիյի Նաւ Բե-
լիւր) երկու պիւտի փոքրին սարքըլլա՛ զայնթ
ճեօրմ չատըր ընտնիտէ պիւր պիւնա ինչա-
սընա Հիւքիւմէթտէն միւսաւաւտէ թախսիւ
իթմիշ տիր, Սէրկինին Հիւնի քիւշատըն-
տան նիհայէթիւնէ տէկին եւ վիւիյէ Էսթի-
օյն Ժոն-ըն նամըլլա պիւր զազէթա նէշը
իտէճէք իմիշ, իշպու մաթպուանըն մաքի-
նասը Եւրոքանըն էն սօն միւթէթաւա-
թընտան օլուպ սու իլէ միւթէթաւաթ օլ-
տուղու ճիհէթիլլէ ահալի պու մաքինա-
յը սէյը իթմէք իշին հէր հալտէ մաթ-
պապա կիւէճէքէր իմիշ:

ՄԵՍԸՐ ՎԷ ՀԱՊԷՇ

Ասաքիւրը Մըսըրիյէ մուաֆազիյէթ
իլէ իշէ տէվամ իտէյօր, շույու պուլան
ինհիլլամ հալտաթիւր արաճիթ վէ իհթի-
մալին խարիճինտէ տիր:

Ասաքիւրը Մըսըրիյէ գօմանտանը պիւր
զաթ տըր քի անըն մուալէնէթիլլէ Խնկի-
լիզէր Հապէշտէ մուղաֆէթ օլապիւմիշ-
էր իտի: Մուալիլէյհին գապիլիյէթի տէր-
քեար օլուպ եւտինտէ խայլը ազճէ տա-
խի պուլունտուղունտան իշի հիւսնիւ նէ-
թիճէյէ իյսալ իտէճէյիտէ շիւպհէ եօգ
տուր:

Բուսիա վէ Ալէմանեա վէ Իթալիա
տէվէթէրի իշ պու սէֆէրէ ըուի մուա-
ֆազաթ կէօթէրմիշ վէ ապէրը Մըսըրի-
յէնին հապէշտէ պիւր թէրէտուիւտ իլէ-
րիլէյէպիլէճէյի տէրքեար պուլունմուշ
տուր: Տուէլը միւշարիլէյհանըն մուալէ-
նէթ տախի իտէճէքէր մէճմուլ տուր:
Խնկիլթէրա, նուֆուսունու Հապէշտէ
բաիտար օլմասընտա Բուսիանըն մէնֆա-
աթը պէտհի պուլունտուղունտան Մըսը-
րա թէմամըլլա մուալէն պուլունմազտա
վէ պու սէպէպ իլէ Պապը Ալի տախի
Հապէշ սէֆէրինէ մուսաատէ պուլուր-
մազտա տըր:

Տիկէր թարաֆտան Խնկիլթէրա իլէ
Ֆրանսանըն նուֆուսունու Եարգտա քէսը
իթմէք Պէրլին գապիլիյէթօսունուն բօլի-
թիգաթընտան օլտուղու կիպի Իթալիա
տէվէթի տախի Խըտիլիյէթը ճէլիլէյէ
թէմամըլլա հէմէֆէրա պուլունմուշտուր:

Իշ պու տուէլը Սալիսէնին տօթլու-
ղու սայէսինտէ շիմիլիյէ գապար Եարգտա
համիի մութադ իտտաաթընտա պուլունուպ
խուսուսիլլէ Մըսըր իւզէրինէ թէհաքիւմ
իթմէքտէ պուլունան Խնկիլթէրա իլէ Ֆը-
րանսանըն նուֆուսու պիւր թէրաֆ օլու-
նապիլիւ:

Պունտան գաթինազար ֆրսաթ տա-
խի եէկիւտ տըր շիւնքի Խնկիլթէրա,
Բուսիանըն իշիլլէ իւզէրինէ աշտըլը սէ-
ֆէր իլէ մէշղուլ տուր:

Ֆրանսա իսէ զալալը տախիլիյէսիյ-
լէ ուղաշըյօր, Մըսըր, Հապէշ գըթասընը
զապթ իտէճէք օլտա պիլէ Ֆրանսայա տօ-
գունուր պիւր շէյ վար մը տըր:

Թահգիգաթըմըլլա կէօրէ Խնկիլթէրա
Հապէշ սէֆէրինէ նազարը պիւթարաֆի
իլէ պազմայօր իմիշ, հաթթա պիւր Խնկի-

լիզ հարապ սէֆինէսինին Պօկոս էյալէթին-
տէ Ասաքիւրը Մըսըրիյէնին հարէթէթինի
թէտգիդ վէ կէօյա Էսրալը զէնճիլլէ թի-
ճարէթինի մէն իշին եօլա չըգմըշ օլտու-
ղու աղնաշըմըշ տըր:

Մուսալա միւսաթի վէ Հապէշտէ ա-
սաքիւրը սէֆէրիյէ գօմանտանը Մունցին-
կէր պէյ, պա Էմըր հազրէթը Խըտիլի Մը-
սըրա տալէթ օլունտուղունտան մուալի-
լէյհ գահիլէյէ մուվասըլլէ վէ պիւր գաշ
կիւն օրատա իգամէթտէն սօնրա եինէ
սէրիան մահալը մէճմուրիլլէթինէ ալաթթ
իլլէմիշ տիր:

Մուսալատա Ֆրանսա գօնսօլտու վէ-
քիլի Հապէշ հաքիմի Գոսսանըն նէգտինէ
աղիմէթ իլէ միւշարիլլէյհ թարաֆընտան
իհթիւրամաթը ֆէֆէթէլատէ իլէ գապուլ
օլունմուշ տուր:

Հաքիմի մուալիլէյհ, Ֆրանսայա օլան
թէվէճէիւհիւնիւ կէօթէրմէք իւզրէ
գօնսօլտա պիւրզաթ քէնտի նըշանլարընը
վէ Էսպ գալլան վէ արալան տէրիսիլլէ
տէօրթ ըէէս տախի Էսթէր վէրմիշ վէ
Մուսալատա Ֆրանսա գօնսօլտունուն
թալիլիյէնամէսին համիլ օլմայընճա հիշ
պիւր Եւրոքալընըն Հապէշտէ տուլուլ իթմէ-
մէսինի Էմը էյլէմիշ տիր:

(Նիւ)

Գաթօլիքիլլէ գարշը ուղաշմադ, վէ
հերեթիկոսլուգ վէ հերճուաթըլը իսթի-
հապ իթմէք մէճմուրիլլէ վէ խըղմէթին-
տէ պուլունան Մէճմուա, պու թարիքտէ
թաքէթը զիհիլլէ, ֆիքրիլլէ վէ նազաթ-
յէսի թիւքէնիպ, հէլլաք վէ Էօրկուն վէ
պայղըն հալտէ 6—7 մահտէն պէրու թա-
թիլ վէ աթըլ զալմիշ իքէն, պու տէֆա
թէքրար գուվէյի զիհիլլէ, ազլիլլէ վէ
նազաթիլլէսինի հերճուաթըլուգ վէ հերե-
թիկոսլուգ բունարլարընտան տօլտուրուպ
մէյտանա չըգմըշ օլտուղունու եազմըշ ը-
տըգ, ալըր ալմադ «աիյնէյին» սէրնա-
մէսի իլէ Էքէյիճէ ուղուն պիւր պէնտ եա-
զալ, քէնտի միւշթէրիլլէրինէ հերեթի-
կոսլուգ վէ հերճուաթըլուգտան հայլը
ալալըլը, վէ շանշանըլ իտիւպ, Մէտայը
Հազըգէթէ գարշը օլ լիսանը ալալ պէյա-
նընը իսթիմալ իլլէմիշ տիր: Պունա գար-
շը պիլլէրին մուֆասալ ճէվապ վէրմէսի
ճայիլ տէյիլ տիր: Նիշին քի Մէճմուա
Գաթօլիքիլլէ գարշը ուղաշմայա, հերե-
թիկոսլուգ վէ հերճուաթըլուգ իսթի-
հապ ութանմատըգճա, վէ չկաթողիկո-
սու Եիլմաթիքի, մսըրթատը վէ աֆօրօղ-
լուլարը Գաթօլիք կէօթէրմէյէ հիճապ
իթմէթիքճէ, պիլտէ Գաթօլիքիլլէ մու-
հաֆազա, վէ հերեթիկոսլուգ հերճուա-
թըլուգ ճէրհ իթմէք, վէ չկաթողիկո-
սու չկաթողիկոս, վէ սայիլէյի սայիլէ իս-
պաթ իլլէմէք վազիֆէի մուգատտէսէմիլ-
տէն ալա իճթինապ իթմէյէճէյիլ, Վէ
պու տա Մէճմուանըն իտտաա իթալիլ
սէրպէթի մէզէպ լւլթի ու սայէսինտէ:
Չիւնքի պու էլգապլար Մէճմուանըն իս-
թիսհապ իլլէթիլ ֆրգա իշին օ տէրէճէ

սահիհ էլգապլար տըր, մէզարտան էօթէ-
տէ պիլլէ հազրէթը Խսանըն հուղուրունա
աննլարընտա պու մէսուլիլլէ վէ իսթա
էլգապ վէ տամղաթ իլէ տուլուլ իտէ-
ճէքէր տիր: Վէ Մէճմուա էյէր Հիւքիւ-
մէթը Սէնիլլէյի քէնտի եօլտուգ մէյլ վէ
էֆէրարընա թէրղիպ իթմէք իսթէյօր ի-
տէ պունու մէճմուլ իթմէսին: Նիշին քի
քէնտի հիլլէլլէրի արթըք հիւքիւմէթը
սէնիլլէյէ տախի բանամալիւմ օլմուշտուր:

ՄԷՃՄՈՒՍՅՍ ՊԻՐ ՍԻՎԱԼ

Մէճմուա, Բիւֆէլան էֆէնտինին
պէրաթը ալիշանընը գրաաթ իթմիշ օլտու-
ղունուգ շիւպհէմիլլէ եօգ տուր:

Խաթիհասալ իթալիլիլլէ ֆըրգայա պա
պէրաթը ալիշան մուալիլլէյհին կաթողի-
կոս նասալ ու թային գըլլնմըշ օլտուղու
բանա մալիւմիւնիլլէ օլմուշ տուր:

Իմաի շու աթիտէքի միւշթիւլաթը-
մըլը հալլ իթմէյէ հիմմէթ պուլուրուն:

Պահտիար նէ՛ օլտու: Հալա կաթողի-
կոս մու գալլալ:

Կաթողիկոս իսէ, պէրաթը ալիշանըն
ահքեամը նէ օլտու, աթի՛ մի օլտունուլ:

Բիւքէլան էֆէնտի պա պէրաթը
ալիշան կաթողիկոս իսէ, նիշին Պահտի-
արը պատարադ տա անմատաթըլը: Բիւ-
ֆէլան էֆէնտինին օճումունու նէ՛ գա-
ման իճրա իտէճէքսինիլ, եօգսա մը կիլ-
լիտէն օճել տէ մի իթալիլլէ, էյէր Բիւ-
ֆէլան էֆէնտի Կաթողիկոս տէյիլ իսէ:
Կաթողիկոս ինթիսապ իթմիշիլ տէյիլ,
նիշին հիւքիւմէթի ալաթթընը, մալ-
պաթա իմղալաթընը, իրատէ սուտուր
իթաթիլլէյի պէրաթը Ալիշան իթա օլուն-
տու: Նիշին Տէվէթին կաթողիկոս թա-
նըտըլըն, սիլ թանըմայըլ, աթիլք իթ-
մէտէսինիլ: Եօգսա իքի կաթողիկո-
սունուլ մու վար, պիւրի Պապը Ալիտէն
աիկէրի միլլէթտէն թասաթ օլմուշ:

Շու միւշթիւլաթըն հալլինէ հիմմէթ
պուլուրունմաթ միւսթէրճա տըր:

ՇԱՐԳԱԼԱՐԸ ՊԱՆՈՍՈՒ

Մէմուաթը սահհէմիլլէ նազարէն
Էսմանը հասըլէսի ֆազիլանըն մէնաֆի
իշին սարֆ օլունմադ նամը իլէ պու կէ-
ճէ Ֆրանսըլ թէաթըօսունտա տուլիլլէ-
սի պիւր առէթ լիւայի Օսմանի գըլմէթի
իլէ Եարգլըլար թարաֆընտան պիւր պալ-
թէրթիպ գըլլնարադ միլլէթիմիլլէ տա-
խի խայլը պիլլէթ կէօնտէրմիլլէր իսէտէ
կէլիլիլ կիպի տիւմանլարը իւզէրինա
րէտտ ու իյատէ օլունմազտա իմիշլէր:

Տօղրուսու Եարգլըլարըն պու պապտէ
կէօթէրաթիլլէրի ֆիթուրաթըլլէ վէ
ալլէլ խուսուս ճէսարէթէրինէ աֆէրին
... հէզար քէրէն աֆէրինտէն ...
գայըր պիւր շէյ տէնիլլէմէլ, վէ պու եարը-
լան հէր քէսէ մահսուս տէյիլ տիր, էյէր
ֆըրգալարը գայըրմադ իսէ ֆրգալարը եէ-
տի սէքիլլէ Եիւլ քիլիտէն իսպրէթ պու-
լունտուղու հալտէ հիսապ հիսապ իւզէ

նասրը իսէ պիր մաաչ իթա օլունմագտա իմիշ իսէ տէ, օ տա Լաթինէ եագըն Գահանալարըն իմզալարը եանի չահատէթ. նամէլէրիյէ իմիշ:

Ղաթիպա Մէճմուանըն մուխպիրինտէ պիր նէվի զինին սէրսէմիյէ օլմալը տըր, լաքին շու սէրսէմիյէ էյէր քի Հալէպէն. ֆիյէսի չիֆա օլամալ իսէ, պիրսին քի Սուրբ Յակոբտա տախի տէվա պուլամալ:

Մաալիւմիւ ամմէ օլտուղու վէչի իւզ. րէ մահիյէ վէրիլէն պիւարէկեանըն եէտ. լէրինտէ պուլունան սէրկիլէր հէր սէնէ պաշընտա թէպտիլ օլունուր, նասրը քի տէրունի սէրկիլէրտէ պիր սէնէ մուտտէթ իսին օլ քիչիյէ մահիյէ մինասիպ կէօրիւ. տիւյիւ իշար գըլընմըլ տըր, քի ֆէրտա. սը սէնէ մէճմուան պուլունան զէվաթ. քէնտի ֆէրտիլի զիմմէթլէրինին իգթի. զասընճա մաաչ վէրտիլէրի քիչինին հալ ու ահվալինի թէտգիգ վէ թէճէսսիւզ ի. տէրլէր, քի ֆուգարանըն ագճէսի նա. հագգ եէրէ սարֆ իտիլմէյիպ միւհթա. ճիյնէ վէրիլին, վէ պու ուսուլին, ախէր տիւրիւսիւնիւ տէ օն այլըգ. նասպ ու թային օլունան մէճմուան իճրա իտէ. մէզ, Պինայէն ալէյի միւթէպէրանը միւ. լէթ ալմալընըն վէ եկիլէպականլարըն պի. րէր չահատէթնամէսի իլէ սէրկիլէրին պաշընտա (մաթպու). թթամա օլունուպ 1862 տէ քահանասը աէյու իշար գըլընմըլ տըր, քի հէր նասրը իսէ չըգան սէնէ պա. ղը սէպէպլէրէ մէպնի սըրաորնտա իճրաոր օլունմամըլ տըր:

Սիւլալ իտէրիգ չիմաի Մէճմուա, աֆօ. րօղլու Գիւրէլիան թարաթընտան եալընըլ. ագարտան սէքիզ եիւզ իրա սէնէվի ղասպ, վէ եինէ օ աֆօղլու էֆէնտիտէն ֆուգա. րանըն եէվմիյէ թաաինաթը օլան էթ վէ էքմէք ղապթ իտիլիպ պիչարէկեանըն կէօզ եալարընա մէտար օլմագ իւզրէ միհմա իմքեան ֆագիւրհանէնին իտարէսի ղըմնընտա պիր մահիյէ թախսիս օլմուշ օլ. տուղու հալտէ նասրը օլապիլի քի Ալլահ. տան գօրգմալ ինսանտան ութանմալ քի. իսէլէրտէն լանէթլէնմիշ աֆօրօղլու բա. նագրանըլը բաբաղըն սէօղիւնէ վէ եաղը. սընա իհթիպար իտիլէրէք ֆագիւրին սօն լօգմասընը Աւետարանըն քէլամընճա քէօ. բէյէ աթսըն, Հաչա հիչ պիր վաղըթ գա. պուլ օլունմալ վէ օլունմասըտա ճաիլ կէօ. րիւլմէլ նէ Ալլահճա վէ նէ տէ ինսան. ճա:

Մէճմուա, էկէր միւրատըն Եարգըլ Ղարալը թէֆրիք իտէյօրլար տէմէյի էյմա իթմէք իսէ պու հարֆէնտաղըլըլա աղ. նալըմալ, մահալը մէզպուրա պիր կիւն թէչրիֆ իտիւպ աղքիվիտա մէվճուտ թէսքիլէրին իմզալէրինէ նագար իթ. տիլինիլտէ չիւբհէսիլ աղնարսընըլ քի Եարգըլ միւթէպէրանընտան նիչէ Ձաթլէ. րին իմզալարըլա Եարգըլ հասթա վէ պի. չարէկեանը պիւա րէնճիտէ գապուլ օլուն. մուշար տըր:

Եօգ էկէր միւրատըն Լաթինէ եաղըն սէօղիւ իլէ տէվէթ մուլաճէհէսինտէ լէ.

քէտար իթմէք իսէ օնու տա էյիտէն պիւ. միշ օլ քի Գաթօլիլէր, ճիւմանիճէ տէվ. լէթը Սիլիյէնին խաա թէպալէրինտէն պուլունտուղու կիպի րուհանիճէ տախի հաղրէթը Խանըն վէքիլի մըթլաղը օլան Բաբա հաղրէթլէրինին էմըլէրինտէ սա. պիթ գատէմ վէ իթաաթտա պուլունա. ճագլարընը չէնթ տէֆալէր Պապը Սիլիյէ իֆատէ էթմիլլէր տիր, վէ շու իֆատէլէրի իւզէրինտէ տախիգատիմ գալաճագլար տըր. Նասրը քի սէօյլէր Սուրբ Աւետարան «Մէ. ղարընքի սէզարա Ալլահընքի Ալլահա»:

Չօգ մութլուլու սայըլըլըլա հէր ճի. հէթ իլէ օլ եաբմա լըմէնի Գաթօլիլի իսմի վէրալին բաբաղլար, էկէրքի պիր տէֆա. քիլիսէյէ եաղըն օլապտա քէնտի իւզէրլէ. րինտէն օլ «ֆիւլ նամընը գալարըլթարա. պիլէլիտիլէր, ամմա չի չարէ քիպիլէթ Յուգայըտա մէճպուր իթտի քէնտինի ա. տըրմալա . . .

1873 ինտըվար 16

(Պէր - - - - -)

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԵ

Լօնտրա 26 շուպաթ

Սրանեա գրալը Սմէտէնին իսթիֆա իթտիլինին հապէրի վապ օլտուգտա ու. մուճէն պիր մէսէրէթ իզհար օլունտա. Մուշարիլէյի ֆամիլէսըլըլա պէրապէր պու կիւն Բօրթուգալա կիթտի, իլք պա. հարա գատար օրատա արամ իտէճէք տիր:

Բարիս քէլա

Պօրսա կէրմիլէթ իւզէրէ տիր, Բուժ. էլի չըմէնտըֆէր թահվիլաթը 180 ֆը. րանդ 25 սանթ, իտէյօր Պիւլէ վէ Բաս. քիէր մէճիլը վիւքէլայա աղա նասպ օ. լունաճագլարը սէօյլէնիյօր:

Աթինա 24

Ֆրանսա վէ Լօնտրա սէֆիրի սապըգ Մ. Թրիգօրօ պու սապահ ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտի:

Բօրթօ-Բիգօ քէլա

Մէմլէքէթտէ իսթիլալ զուհուր իթ. տի:

Լօնտրա 27

Վարիտ օլան խապէրլէրէ նագարէն Սին Վէնսան առաար հարաքէթը արզտան խարապ օլմուշ տուր:

Բէթրսպուրկ քէլա

Վօլկանի, Բօտօլի, վէ Իւքրէն քարի. յէլէրինտէ իսթիլալ իմարէլէրի զուհուր իթմիշ տիր տէյու շուու պուլան թէվա. թուրլարը Սէն Բէթրսպուրկ ղաղէթասը թէքսիպ իտէյօր:

ԻԼԱՆԱԹ

Գիւր Գալանճէնին հանաճ պէրալէն լէյա

«Ինտըլիգենտ» ճէ:

Իշ պու րէտալէ Գալանճէնին Սուր. եաս էֆէնտինին կէչէնլէրտէ «Եարգըլըլա. րըն Ղարալըլըլա սօն ճէվալըլ» սէրսամէ. սի իլէ նէշը իլլէտիլի մահուտ րէսալէյէ

գարըլ լըմէնիճէ պիր րէսալէ օլուպ Թագ. սիմտէ Ֆրանսըլ խապթախանէսինին գար. չըսընտալ թիւթիւնճիւ տիւքեանընտա, Սղա ճամիտէ թէպթրօ վէ Ֆիլէմէնք սա. րայը գարըլսընտալ թիւթիւնճիւ տիւ. քեանլարընտա Ստամպուլա Քէօրիւ պա. սընտալի պարագատա, ֆիլի էքի ղըլ. իլէ ֆիրուլթ օլունմագտա տըր:

Մէզքիւր րէսալէ Գալանճէնին էֆէն. տինին ֆատիտ զիւլիւմ վէ եաղնըլ իսպաթ. լարընը տօշրու վէ գաթօլիլէր մէպտէ. լէրինէ թատպիգ իսպաթլար իլէ չիւրիւ. տիւպ, հագգը վէ սահիհի մէյտանա չը. գարան պիր րէսալէ իտուկիլնտէն հէր քէ. չին գըրաաթընը տալէթ իտէրիլ:

ԲՆԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻՆԻՅԵՆ

ԲԱՅԱՆԵԱԼ ՅԵՐԿՈՒՍ ՀԱՏՈՐՍ

ՅՈՐԻՆԵԱԼ Ի ՏԷՐ ՊՈՂՈՍ

ՎԱՐԳԱՊԵՏԵ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ

Վարդապէտ Աստուծոյն իմաստ

Սոյն ընտիր մատեանը հայերէն մա. քուր գրաբար լեզուաւ յօրնուած ըլլա. լով, ընդարձակօրէն փիլիսոփայութեան ամեն խնդրոց վրայ կը խօսի:

Կը գտնուի, Սէտայը Հաղըգէթի տպարանը և ամեն գրապաճառաց քով, և կամուրջի գլխոյն պարագան:

Գին 2 Մէճիւր:

ԳԻՐԱԼԸ ԷՎ

Պէյ օղլունտա Սղա համամը սօգա. ղընտա 9 նուճէրօլու քեակիր խանէ 14 օ. տա պիր գույու վէ սարնիչ վէ իքի թա. րաթըլ պաղճէ իլէ մահուտ էլ եէօլմ քի. րաթըլ օլուպ թալէպիսի զուհուրինտէ մաթպաալըլա միւրաճաաթ իլլէմէլէրի:

ՊԱՆԴԱ

Ժ. Տ. ՃԱՆԵԹՕ ՎԵ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱ

Ղալէ-Գալէ-Գալէ-Գալէ 16

Մէզքիւր պանդատա թիւթիւնըն վէ Աւաթ. րիւնըն. վէ իթալիւնըն վէ Ֆրանսանըն վէ Բու. ոհանըն վէ Սպանիանըն վէ Լալիին, վէ Սագսոն. եանըն վէ Վալաքիւնըն իքրամիլէի իսթիլարա. րարը սէհիլէրի սաթըն այլըլըլ վէ սաթըլըլ Պունարտան մատա, ալաֆրանկա 1873 մարտ:

տէ չէքիլէճէք օլան Պուրէշ չէհրի րօրօնս պի. լէթլէրի տախի սաթըլըլ 3 էր ղըլա մէզքիւր պի. էթլէրտէն սաթըն ալանլար, էկէր րիւնդօտա նիւմէրօլարընա խապթ իտէր իսէ, թէքմիլ իգ. րամիլէի գաղանըլար. վէ ղիլտէ մուհարէր Գահիպի իմզա, աղլէրտէն աղը պիլիէթին ֆի. յաթը օլան 20 ֆրանկտան մատա պիր չէյ թա. լէպ իթմէյէճէք տիր, Բրոմէս պիլիէթլէրին սա. թըն ալանլար, այնի նիւմէրօ իլէ մուրագգամօլա. լասըլ պիլիէթլէրի սաթըն ալմըլ կիպի սոյըլըլն աղը պիլիէթլէրին ֆիլաթըլըլ էօտէտիլէրտէն սօնրա թէքմիլ իքրամիլէյի գաղանճըլ տըրլար:

Մէզքիւր պանդա, պախթընը սաթմըլ օլան պիլիէթլէր տպիլմա քէնտիլինտէ մէվճուտ օլուպ, քէնտիլինէ միւրաճաաթ իտէլէրի հէր հալտէ խօշ. նուտ իտէպիլի. վէ Օտէսա վէ Վիլէնա վէ Բա. րիս վէ Լօնտրա չէհրիլէր իլէ պանդաա իշ տախի շէլէր:

Ժ. Տ. Ճանէթօ պանքէր վէ միւճէֆէրճի

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱՅ ՎԵ ՄԷՍԻԼԸ ՂԱՅԵԹԱ

ՄԻՔԱՅԻԼ ԷՐՄԷՐՃԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԱ

Նօ 19 ԷՐՄԷՆԻ ԳԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱԼԸ

ԽԱՆԸ ԲԵՂԻՐ